

ניתוח אירוע - בטיחות במעבדה

תקציר האירוע

במהלך שיעור במעבדה לכימיה, הוכן זיקוק דינור אשר יועד ליריד מדע בית ספרי לקראת חג הפורים. הניסוי היה פרי יוזמתה של המורה לכימיה. הלבורנטית הכינה את תערובת החומרים לניסוי שהיה על התלמידים לערוך בהתאם להוראות המורה. החומרים עורבבו והוכנו ולאחר מספר ניסיונות בכיתה להדליק את הזיקוקין, ביקשה המורה מהלבורנטית להדליק את הזיקוקין. משהדליקה את התערובת אירע פיצוץ והלבורנטית נכוותה קשה בידיה ופונתה מיידית לטיפול רפואי.

עובדות נוספות שעלו מתוך התחקיר :

1. הניסוי לא היה במסגרת תכנית הלימודים.
2. הלבורנטית שנפגעה (שהיית בעצמה לבורנטית למקצועות הפיסיקה והביולוגיה) הכינה את החומר לניסוי בכמות מופרזת בניגוד להנחיות.
3. העבודה בניסוי הייתה ללא כפפות חסינות חום וללא משקפי מגן.
4. לא נקבעו על ידי המורה הנחיות בטיחות ספציפיות לניסוי עצמו.
5. לא היה שלב של ניסוי בנפרד מהניסוי בכיתה.
6. לא ברור מה הודלק התערובת או הזיקוק עצמו.
7. לא ברור מדוע דווקא הלבורנטית היא זו שהדליקה את החומר.

עיקרי הלקחים:

- ניסויים מבצעים רק במסגרת הלימודים כחלק ממערכי לימוד המאושרים על ידי הפיקוח על המדעים.
- לבורנטית אינה יכולה להכין ניסוי שאינה מכירה את החומרים, את הסיכונים שבהם.
- אסור להתחיל ניסוי ללא ניתוח הסיכונים והוראות בטיחות מחייבות.
- ניסוי חדש יש לבצע ללא תלמידים ובנפרד מהכיתה.
- אין לבצע ניסוי ללא ציוד מגן אישי לאלו המבצעים את הניסוי

רותם זהבי, ממונה ארצי לבטיחות